

GurktalBahn

📷 en 📖 door **Niek van Duijvenvoorde**

De zomer van 1992 kan ik mij nog altijd goed herinneren. Als achtjarig jochie kwam ik voor het eerst in de omgeving van de Millstättersee in Oostenrijk, waar ons gezin (mijn ouders, mijn zus en ik) op een terrassencamping zaten. Van daaruit hebben we verschillende locaties bezocht. Op een zonnige dag maakten we een lange autotocht dwars door de regio. Bestemming: de GurktalBahn. De GurktalBahn is een smalspoorlijn in Oostenrijk in de deelstaat Karinthië. Per stoomtrein ging ik toen heen en weer over dat lijntje en ik mocht zelfs een stukje meerijden in de cabine van de stoomloc naast de machinist. Ik heb toen ontzettend genoten van de rit en ook die ervaring in die cabine ben ik niet vergeten. Het bleef overigens niet bij die ene keer.

Stoomtrein van de GurktalBahn met loc 898.01 komt aan op station Treibach-Althofen in 2024

Tracé en historie

De Gurkthalbahn is gebouwd in 1898. Vanaf het station Treibach-Althofen aan de normaalspoorlijn (Rudolfsbahn) verloopt het tracé van de smalspoorlijn eerst langs de normaalspoorlijn waarna deze bij Pöckstein-Zwischenwässern afbuigt naar de rivier de Gurk (vandaar de naam GurktalBahn). Vervolgens volgde deze het dal en de rivier met stationnetjes bij de verschillende dorpen langs de rivier inclusief de plaats Gurk en eindigde tenslotte in het plaatsje Klein Glödnitz. De lijn was 29 km lang.

De concurrentie met de auto en vrachtwagen in de jaren '50 en '60 van de 20e eeuw deed de lijn de das om. Eind jaren '60 werd de lijn grotendeels afgebroken. Alleen een 3 km lang gedeelte, Treibach-Althofen – Pöckstein-Zwischenwässern, bleef nog over. In 1974 werd een vereniging opgericht om deze lijn te behouden en te gebruiken als museumlijn en dat was toen de eerste in Oostenrijk. Sindsdien rijden er elke zomer stoomtreinen op deze lijn en in 1992 maakte ik dus kennis met deze lijn.

Voormalig tracé van de Gurktalbahn

Station Pöckstein-Zwischenwässern met depot

Het depot van de vereniging is op station Pöckstein-Zwischenwässern. Daar zijn een aantal opstelsporen en is er ook een loods. Daarnaast is er ook een fotostop op de lijn, zodat er foto's en films gemaakt kunnen worden met een optrekkende stoomtrein.

In de eerste kilometer van de lijn vanaf Treibach-Althofen verloopt de smalspoorlijn samen met een normaalsporige industrie-aansluiting. Dit gedeelte is daardoor drierailig met ook drie bijzondere wissels daarin.

Bijzondere wissel II

Bijzondere wissel I (wissel III is identiek)

Meerdere keren geweest

Zoals ik al zei bleef het niet bij die ene keer in 1992. Ook in 1999 heb ik samen met de rest van het gezin de Gurktalbahn bezocht en die keer was ook het 25-jarig bestaan van de vereniging. Er waren daardoor wat activiteiten georganiseerd en kon je ook modelspoorwagens van de Gurktalbahn kopen. Echter, toen ik zo'n wagon wilde kopen waren ze uitverkocht. Ik ben er sindsdien nog steeds naar op zoek. Begin jaren '00 ben ik er nog een keer geweest, samen met mijn vader, maar die wagonnetjes kwam ik daar (uiteraard) niet meer tegen.

In 2012 ging ik zelf naar de Gurktalbahn. Hierbij ging ik dus niet per auto naar Pöckstein-Zwischenwässern, maar per trein vanaf Villach via Klagenfurt en Sankt Veit am Glan naar Treibach-Althofen en weer terug. Ook die dag was een zonnig dag en heb ik erg genoten van de stoomtreinrit.

Mijn bezoek in juli 2024

Tijdens deze vakantie heb ik de Gurktalbahn weer bezocht. Dit keer trof ik festiviteiten aan vanwege het 50-jarig bestaan van de vereniging. Er was muziek en je kon er een drankje drinken. Daarnaast was er ook een groepje hoornblazers, waarbij de muziek goed paste bij de omgeving.

Feestje vanwege 50-jarig bestaan

Voor dit feestje was een groepje hoornblazers aanwezig

Ook deze dag was een zonovergoten dag en heb ik met veel plezier weer een retourtje met de stoomtrein kunnen maken. Onderweg nog even bij de kaartverkoop gekeken (nee, nog steeds geen wagonnetjes!). Bij terugkomst in Treibach-Althofen maakte ik een praatje met de conducteur en dat bleek een Nederlander te zijn, die al jaren bij de vereniging actief was. Hij adviseerde mij bovendien om een kijkje te nemen bij het spoorwegmuseum in Lienz, dat ik vervolgens de volgende dag bezocht. Zolang het er is en zolang ik nog leef zal ik de Gurktal-bahn blijven bezoeken.

Ikzelf in 2012 op station Treibach-Althofen bij de Gurktalbahn

www.gurkthalbahn.at